

Ylijäämämaiden ja jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

Ylijäämämaiden hyödyntäminen rakentamisessa

Ylijäämämaiden hyödyntäminen maarakentamisessa edellyttää aina lupa- tai ilmoitusmenettelyä, mikäli maat tulkitaan jätteeksi. Lupatarpeeseen vaikuttaa jäteluonteen lisäksi ylijäämämaiden määrä ja laatu (esim. hapan sulfaattimaa), hankkeen kesto ja laajuus sekä hyödyntämispaikan ympäristöolosuhteet (mahdolliset herkätkohteet kuten pohjavesialueet, vesistöjen läheisyys, suojeltavat lajit/luontoarvot jne.).

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä arviointiperusteista ja selvitettävä ne tarvittaessa viranomaiselle.

Maa-ainesta ei pidetä jätteenä, mikäli kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät:

- Maa-aineksen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta ympäristön pilaantuneisuutta tai sen vaaraa
 - haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnsarvot TAI
 - haitta-ainepitoisuus ylittää kynnsarvon, mutta alittaa suunnitellun hyödyntämispaikan taustapitoisuuden
- Maa-aineksen jatkokäyttö on varmaa
 - maa-aines toimitetaan kaivupaikalta suoraan käyttökohteeseen eikä sitä välivarastoida pitkään (yleensä maks. 12 kk)
- Jatkokäyttö on suunnitelmallista
 - käyttö perustuu hyväksytyyn suunnitelmaan tai lupaan (esim. asemakaava, rakennuslupa, toimenpidelupa, tiesuunnitelma, puistosuunnitelma, vesilain mukainen lupa, ympäristönsuojeluyksikön hyväksymä suunnitelma)
 - suunnitelman perusteella osoitetaan, että maa-aineksen käytölle on todellinen tarve ja tekninen soveltuvuus suunniteltuun hyödyntämispaikkaan on selvitetty
 - tarvittavien maa-ainesten määrästä on arvio ja toiminnalle voidaan asettaa kesto
- Maa-aines voidaan jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia (ei tarkoiteta mekaanista käsittelyä, jossa maa-ainesta pelkästään lajitellaan, seulotaan, sekoitetaan tai murskataan)
- Maa-aines ei sisällä muita materiaaleja, kuten rakennus- ja purkujätettä

Mikäli jokin em. kriteereistä ei täyty ja maa-aines tulkitaan jätteeksi, voidaan pilaantumattomia maa-aineksia hyödyntää joko ilmoitus- tai ympäristölupamenettelyn kautta tiettyjen ehtojen täytyessä.

- Pienimuotoinen (yleensä alle 500 tonnia) sijoittaminen -> Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojelumääräysten 11 §:n mukainen ilmoitus ([linkki ilmoituksen tekemiseen](#)) jätteen hyötykäytöstä vähintään 30 pv ennen suunniteltua hyödyntämistä Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluyksikköön
- Laajamittainen (yleensä yli 500 tonnia) sijoittaminen-> ympäristölupahakemus (Lupapiste) kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle (jätteen laitos- tai ammattimainen hyödyntäminen). Mikäli jätettä käsitellään yli 50 000 tonnia vuodessa, toimitetaan lupahakemus Aluehallintovirastolle.

Mikäli maa-aineksen jäteluonteen tulkinnassa tai vastaanottavan kohteen ympäristöoloissa on epäselvyyttä, tai mikäli hanke on vähäistä suurempi, tulee ylijäämämaiden hyödyntämisestä toimittaa etukäteen selvitys

Postiosoite

Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite

Kunnantalo
Ervastintie 2
Kirkkonummi

Puhelin

(09) 296 71

Faksi

(09) 8786 053

www.kirkkonummi.fi

osoitteeseen ymparistonsuojelu@kirkkonummi.fi. Kirkkonummen ympäristövalvonta arvioi tällöin luvan tarpeen tapauskohtaisesti ja antaa asiasta sähköpostilausunnon.

Maa-ainesten hyödyntäminen ottamisaikallaan on edellä mainitut edellytykset huomioiden sallittua ilman lupa- tai ilmoitusmenettelyä.

Toiminnanharjoittajan tulee erikseen selvittää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien (toimenpide- tai maisematyöluva) tarve rakennusvalvonnalta.

Hyödyntämiskelvottomat maa-ainekset on toimitettava luvalliseen vastaanottoaikaan. Esimerkiksi HSY:n Ämmässuon ekoteollisuuskeskus ottaa vastaan puhtaita maa-aineksia ja happamia sulfaattimaita ([linkki HSY:n sivulle](#)). Pilaantuneita maita voi toimittaa esimerkiksi Forssaan ([Suomen Erityisjäte Oy](#)) ja Riihimäelle ([Fortum Waste Solutions Oy](#)).

Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

Jättemaiden lisäksi myös muita jätteitä, kuten betonimursketta tai asfalttirouhetta, voidaan hyödyntää maarakentamisessa joko ilmoitusmenettelyllä tai ympäristöluvalla.

Pienimuotoisesta, alle 500 tonnin hyödyntämisestä jätetään kunnan ympäristönsuojelumääräysten 11 §:n mukainen ilmoitus ([linkki ilmoituksen tekemiseen](#)) kunnan ympäristövalvontaan vähintään 30 pv ennen suunnitellun hyödyntämisen aloittamista.

Yli 500 tonnin jätemäärän hyödyntäminen katsotaan yleensä ammattimaiseksi tai laitospaiseksi jätteen käsittelyksi. Tällöin rekisteröinti-ilmoitus jätetään MARA-asetuksen (843/2017) mukaisesti Uudenmaan ELY-keskukselle ([linkki ilmoituksen tekemiseen](#)).

Jos hyödyntämiskohde sijaitsee pohjavesialueella tai MARA-asetuksen ehdot eivät täyty esimerkiksi jätteen laadun osalta, tulee hyödyntämiselle hakea ympäristölupaa.

Käytetyn hiekoitussepin ja -hiekan hyödyntäminen

Käytetty hiekoitusseppi tulkitaan pääsääntöiseksi jätteeksi, jonka hyötykäyttö edellyttää roskattomuutta, pilaantumattomuuden osoittamista haitta-aineanalyysin sekä ympäristönsuojelumääräysten mukaista ilmoitusta jätteen hyödyntämisestä tai ympäristölupaa. Haitta-aineista tulee etukäteen selvittää ainakin metallit ja puolimetallit, PAH-yhdisteet sekä öljyhiilivedyt C10-C40. Mikäli hiekka/seppi on peräisin puistoalueelta, ei haitta-aineanalyysia välttämättä tarvitse teettää.

Lisätietoja:

ymparistonsuojelu@kirkkonummi.fi

Lait, asetukset ja ohjeet:

- Jätelaki (646/2011), viim. muutoksen voimaantulo 1.1.2023 (1148/2022)
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110646>
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140527>
- Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Yhdyskuntatekniikka
Samhällsteknik

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070214>

- Pilaantuneen maa-alueen riskiarviointi ja kestävä riskinhallinta (Ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014)
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10138/136564/OH_6_2014.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Kaivetut maa-ainekset -jäteluonne ja käsittely (Ympäristöministeriö, muistio 3.7.2015)
https://ym.fi/documents/1410903/38439968/YM_Maa-ainesmuistio_FINAL_03072015-5E488047_B25B_45E4_AAE2_6495FBB53B5B-110447.pdf/aa0eabe6-e39e-8efd-ea31-ca44915333d7/YM_Maa-ainesmuistio_FINAL_03072015-5E488047_B25B_45E4_AAE2_6495FBB53B5B-110447.pdf?t=1603260906297
- Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013), viim. muutoksen voimaantulo 1.3.2023
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130190>
- Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017, MARA)
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170843>
- Ilmoitus jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (ammattimainen)
<https://www.ymparisto.fi/fi/luvat-ja-velvoitteet/ysl-kertaluonteiset-ilmoitusmenettelyt/jatteiden-hyodyntaminen-maarakentamisessa>
- Ilmoitus jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (ei-ammattimainen)
<https://kirkkonummi.fi/ilmoitus-jatteen-hyodyntamisesta-maanrakentamisessa/>
- Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojelumääräykset
<https://kirkkonummi.fi/ymparistonsuojelumääräykset/>

Postiosoite

Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite

Kunnantalo
Ervastintie 2
Kirkkonummi

Puhelin

(09) 296 71

Faksi

(09) 8786 053

www.kirkkonummi.fi